

Aktörsmöte – webinarium

28 mars 2023 14:00 – 15:30

Linus Claesson

Diana Welanders

Jan Owe

Agenda

1. Inledning
2. 15 minuters Mätning/ISP/MTU
3. Rapportering till eSett
4. Ediel
5. Frågor och inspel från deltagarna
6. Avslutning och vad händer härnäst

Syfte och mål med dessa webinarier

- > Skapa en förståelse för vad förändringen till 15 minuters tidsupplösning innebär.
- > Ge Er en bild av var Svenska kraftnät befinner sig i förändringen.
- > Ge möjlighet att svara på frågor.

Förhållningsregler under mötet

- > Skriv frågor i chatten!

- > Vi bevakar så det går bra att ställa frågor skriftligt löpande
- > Vi besvarar frågorna efter hand eller på slutet

15 minuter

-

Skapa en förståelse för vad förändringen till 15 minuters tidsupplösning innebär.

EBGL

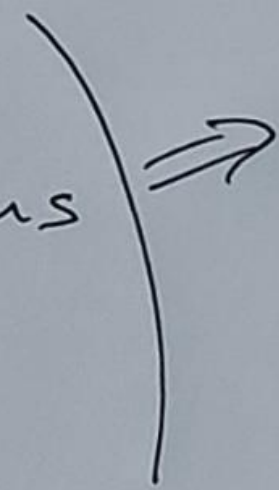
COMMISSION REGULATION (EU) 2017/2195 of 23 November 2017 establishing a guideline on electricity balancing
Date of effect: 18/12/2017

Relevant parts of EB Article 53 Imbalance settlement period

By three years after the entry into force of this Regulation, all TSOs shall apply the imbalance settlement period of **15 minutes** in all scheduling areas while ensuring that all boundaries of market time unit shall coincide with boundaries of the imbalance settlement period.

Thermal closures
Nuclear decommissions
Rising Wind
More HVDC

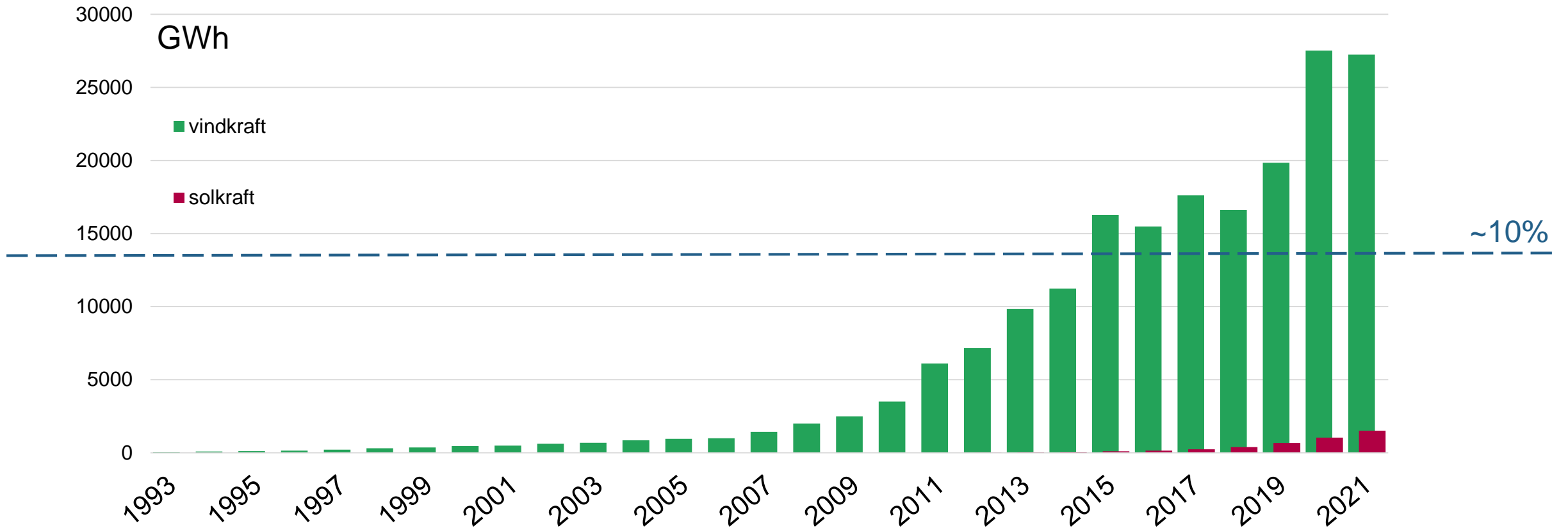

New Higher Levels of
Complexity & Integration

with more

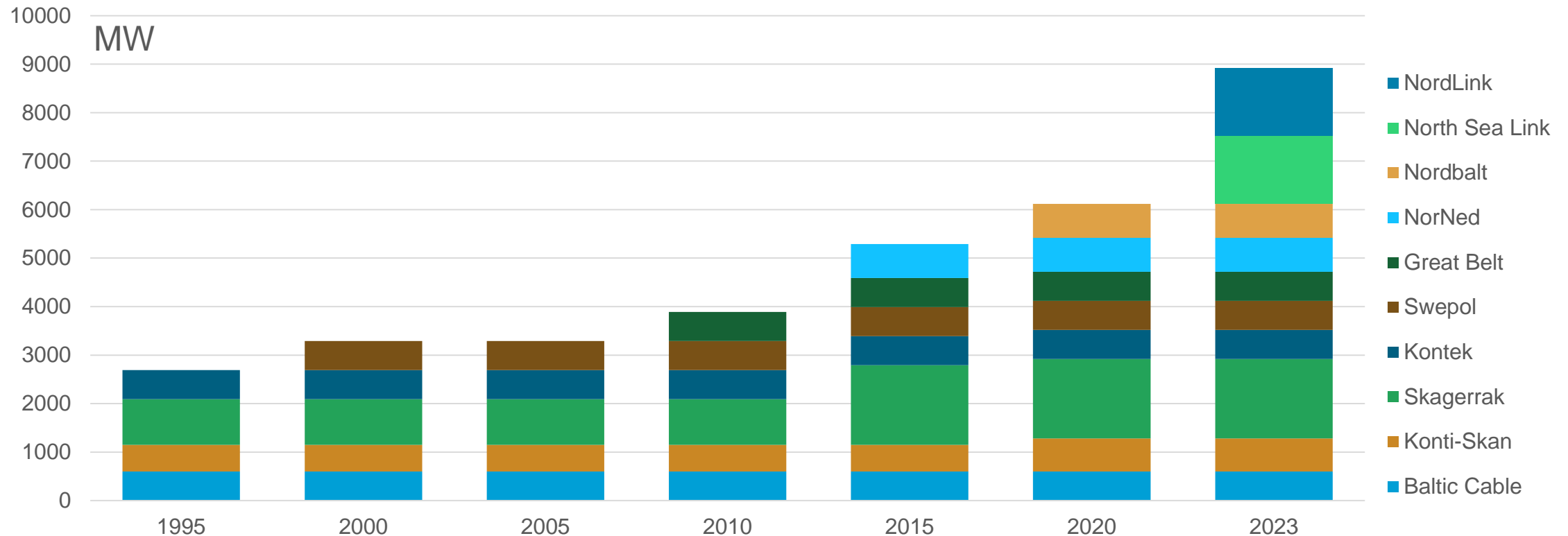
Challenging
Balancing

Bruttotillförsel av el-energi i Sverige

Source: SCB Statistikdatabasen

HVDC Transmission capacity between synchronous systems of Nordic and Continental Europe

Source: Wikipedia etc.

Vad är det som är 60 eller 15 minuter?

Uppmätt energi

- Mätvärden per 15 minuter [MWh]

ISP - Imbalance Settlement Period – Avräkningsperiod för obalanser

- Balansavräkningen.
- En balansansvarigs obalans är skillnaden mellan uppmätt förbrukning/produktion och genomförd handel.

MTU - Market Time Unit – Handelsperiod

- Dagen före, intradag och bilateralt
- mFRR - Priset på reglerkraft används för att prissätta obalanser.

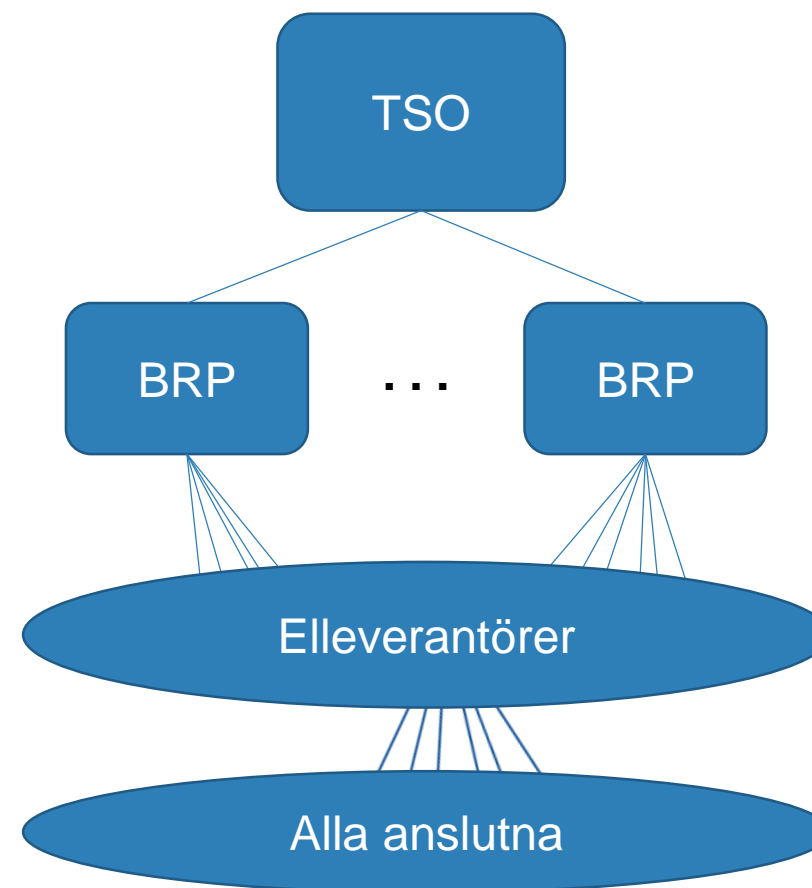
Mätförordning och föreskrifter för mätning av el

Mätförordningen reglerar, på en övergripande nivå, med vilken upplösning mätpunkter ska mätas och rapporteras i Sverige.

- > Uppdaterad mätförordningen träder ikraft 1 november 2023.
 - > [Förordning \(1999:716\) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el Svensk författningssamling 1999:1999:716 t.o.m. SFS 2022:588 - Riksdagen](#)
- > Energimarknadsinspektionen (Ei) publicerade nya föreskrifter om mätning av el 31 januari 2023.
- > Uppdateringar kommer i Elmarknadshandbokens oktoberutgåva.

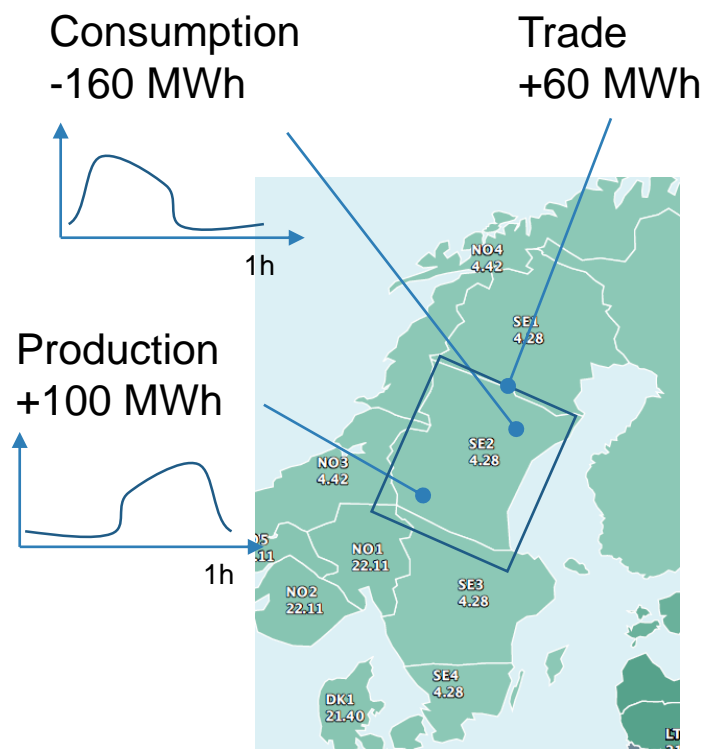
Balansansvar

- > Balansansvaret överförs till alla användare genom att varje anslutning har en Balansansvarig (BRP).
- > BRP är skyldig att balansera sig och sina anslutningar. Praktiskt sker detta genom att BRP handlar sig i balans (med BRP's produktion och förbrukning).
- > BRP's balansansvar gäller per elområde och MTU.
- > BRP betalar för den Balanskraft som Svk köper för att balansera BRP och de anslutningar som BRP ansvarar för. BRP tar i sin tur betalt av sina kunder.
- > Balanskraft = Produktion + Konsumtion + Handel [MWh]

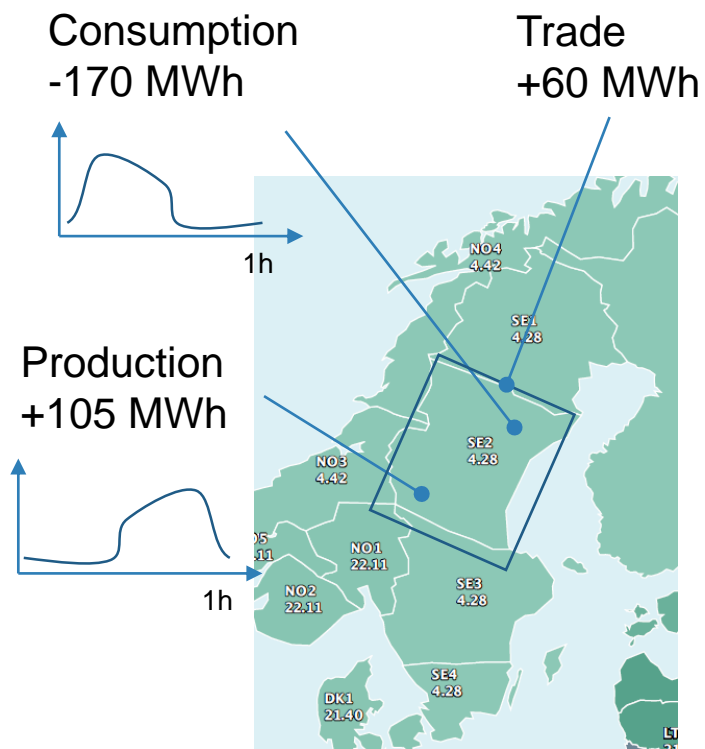

Delivery hour: 2023-01-27 14:00-15:00, SE2

Plan = Intention and trade

Measured outcome

Balance settlement

Prod. + Cons. + Trade = Balancing power
 $110 - 165 + 60 = -5$ MWh

Under balanced: Buy balancing power
Over balanced: Sell balancing power

Price: Imbalance price = 31 EUR

Settlement

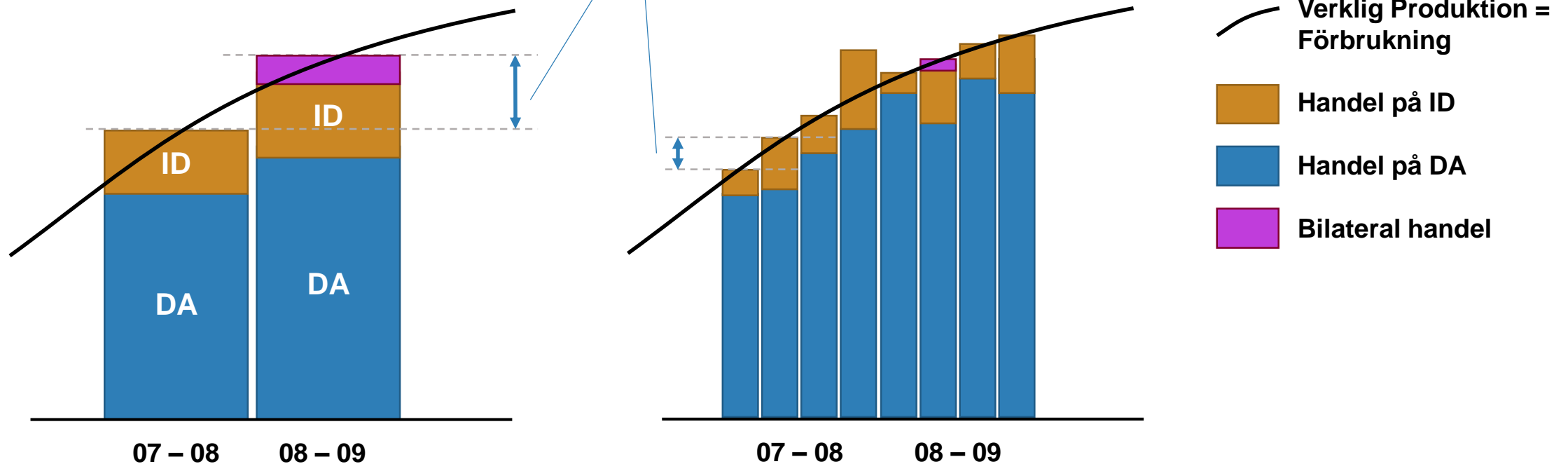
5 * 31 Buy/Sell of balancing power
5 * 1,15 Fee

Handel på 60 eller 15 minuter

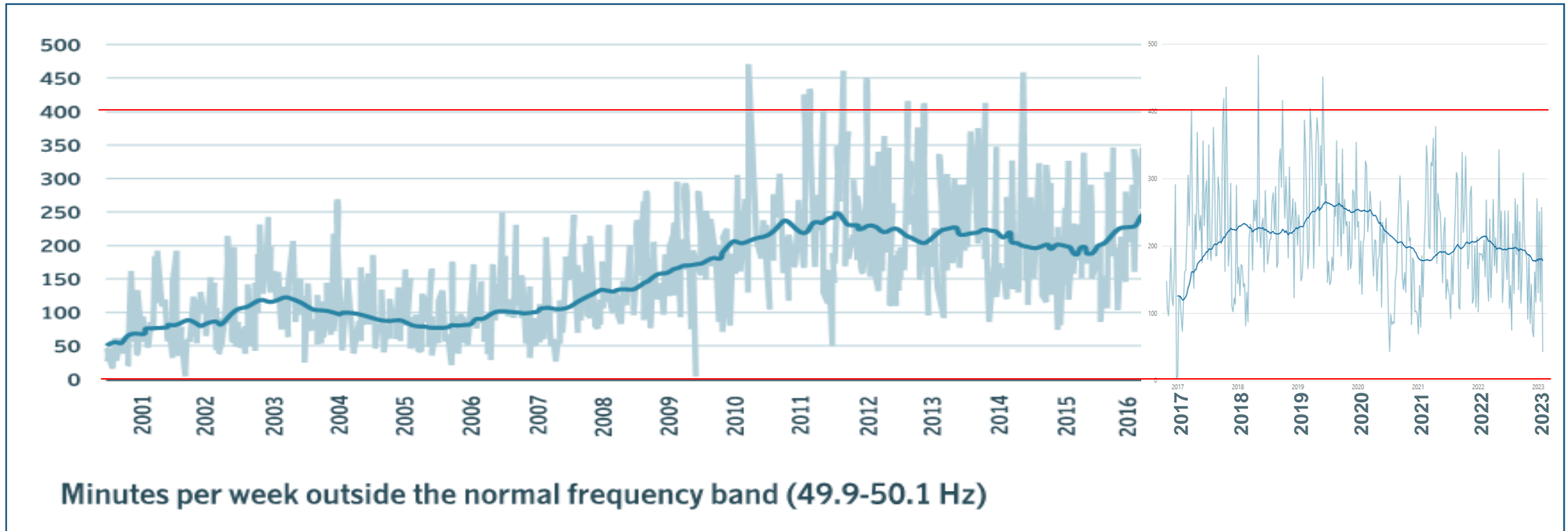
Bilden är korrekt för valfri av

- Norden
- Sverige (= Summan alla BRP i SE)
- En BRP (= Summan alla dess elleverantörer)
- En elleverantör

Förändringar av produktion tenderar att ske språngvis

Minutes per week outside 49,9 – 50,1 Hz

Sources:

2001 – 2016: The report Challenges and opportunities for the Nordic power system (page 29)

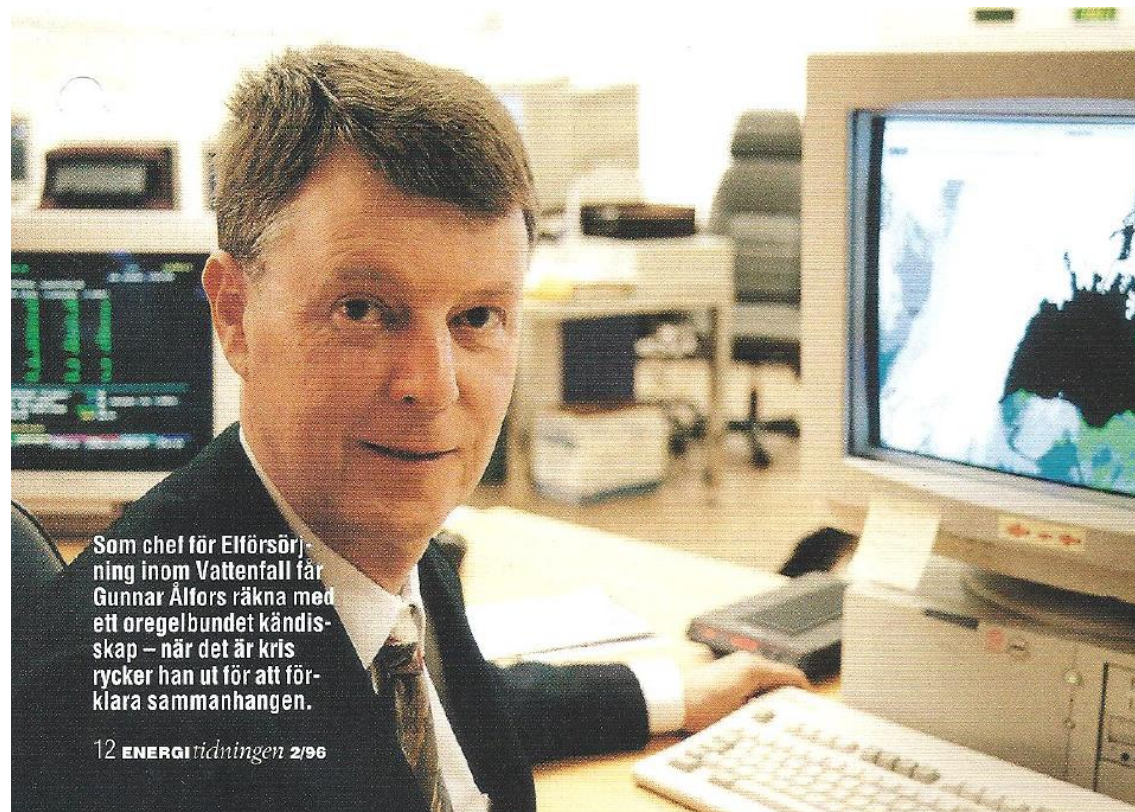
2017 – 2023: Svk SODA-report Systemdrifttillstånd, Frekvenskvalitet

NOTE: The moving averages are calculated differently and data is missing for 2016.

Hur länge har vi handlat elkraft på timme?

1996-01-01

ELSPOT öppnar

Som chef för Elförsörjning inom Vattenfall får Gunnar Ålfors räkna med ett oregelbundet kändis-
skap – när det är kris rycker han ut för att förklara sammanhangen.

12 **ENERGI**tidningen 2/96

NAMN: Gunnar Ålfors.
FÖDD: 1943.
UTBILDNING: Civilingenjör.
KARRIÄR: Kom direkt till Vattenfall efter studierna på KTH 1969. Har haft olika tjänster inom Kraftkontroll, chefsposter sedan 20 år. För närvarande chef för Vattenfall Elförsörjning/Trading.
FAMILJ: Fru Ann.
BOR: Villa i Vinsta i nordvästra Stockholm.
FRITID: Skönlitteratur, huset hemma och på landet.
SENAST LÄSTA BOK: "Fröken Smillas känsla för snö".
BIL: Volvo 850.

HANS BLOMBERG

Den svenska Samkörningen från 1964 och sedan inom Norden från början av 1970-talet

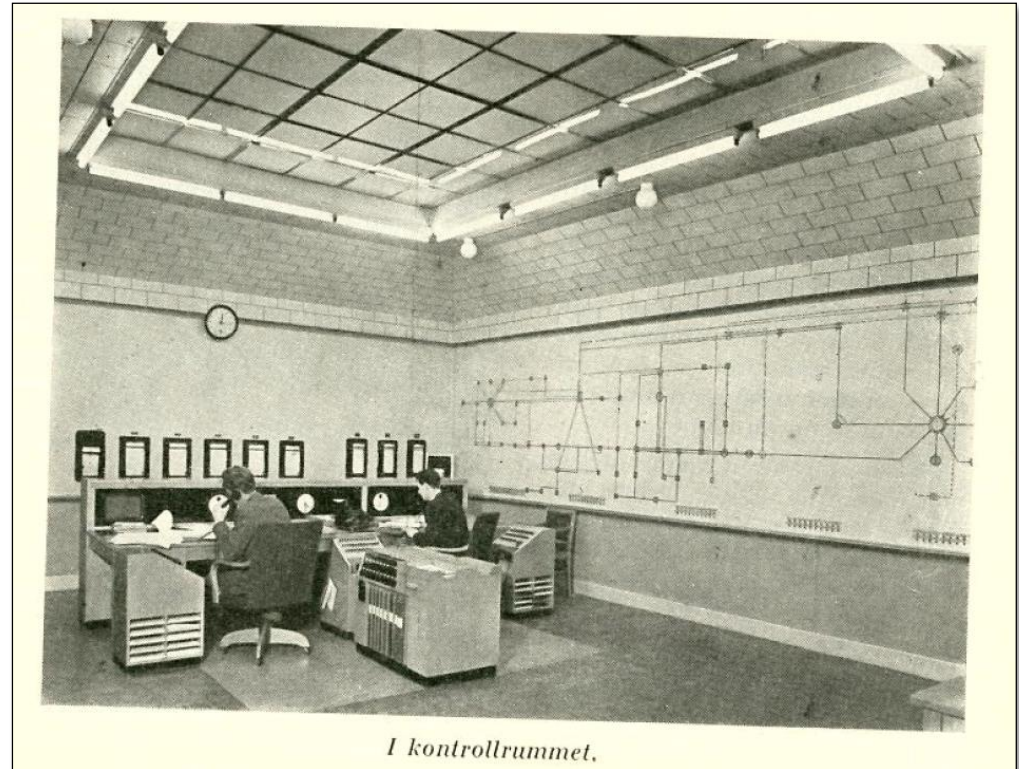
- > Samkörningsavtal mellan ett fåtal stora aktörer.
- > Egen produktionskapacitet för den energi som man behöver för sina egna kunder.
- > Handeln för att ersätta dyrare produktion med en billigare.
- > Priset är mittpunktspris.

Bild 4.1 Centrala kontrollrummet på Sydkraft.

Stamnätsavtalet 1949-01-01

- > Mätning görs automatiserat så att den går att avläsa per timme i efterhand.
- > Handel görs mellan de 7-8 företag som nyttjar stamnätet i syfte att ersätta dyrare produktion med billigare.
- > Mittpunktspris.
- > På förbindelserna mot Danmark, Norge och Finland görs också handel på timme.

Hedenhös

Före 1949

Oklart. Men enligt artikeln Kontrollrummet från tidningen PSV 1948 tänker vakthavande ingenjör "timme för timme".

— Vårt verk —

Kontrollrummet

För den elektriska kraften gäller, att produktionen alltid är lika med konsumtionen. Med andra ord, all kraft som produceras måste genast gå åt, vare sig man vill eller inte. Denna anpassning sköts, vad det

Allt arbete sköts praktiskt taget med telefonens hjälp. Ett 20-tal inkommande linjer sörjer för att förbindelserna med yttrevärlden sällan klickar. Vilka är då den vakthavandes viktigaste uppgifter?

vakthavande för hela livet känner komplex, medan en lycklig utgång av det hela gör att han känner sig designerad till högre uppgifter. Som väl är händer störstörningar

kraftverk. Men det är ett rutinarbete med modifikation. Ingen dag är här den andra lik, eftersom vi i vårt välordnade samhälle ännu icke lyckats få folk att släcka och tända alla lampor på bestämda tider. Ibland är det ljusa dagar, ibland mörka, ibland kalla, ibland varma. Följden blir att den vakthavande timme för timme varje dag måste göra upp prognoser för körningen. Men ändå är det inte

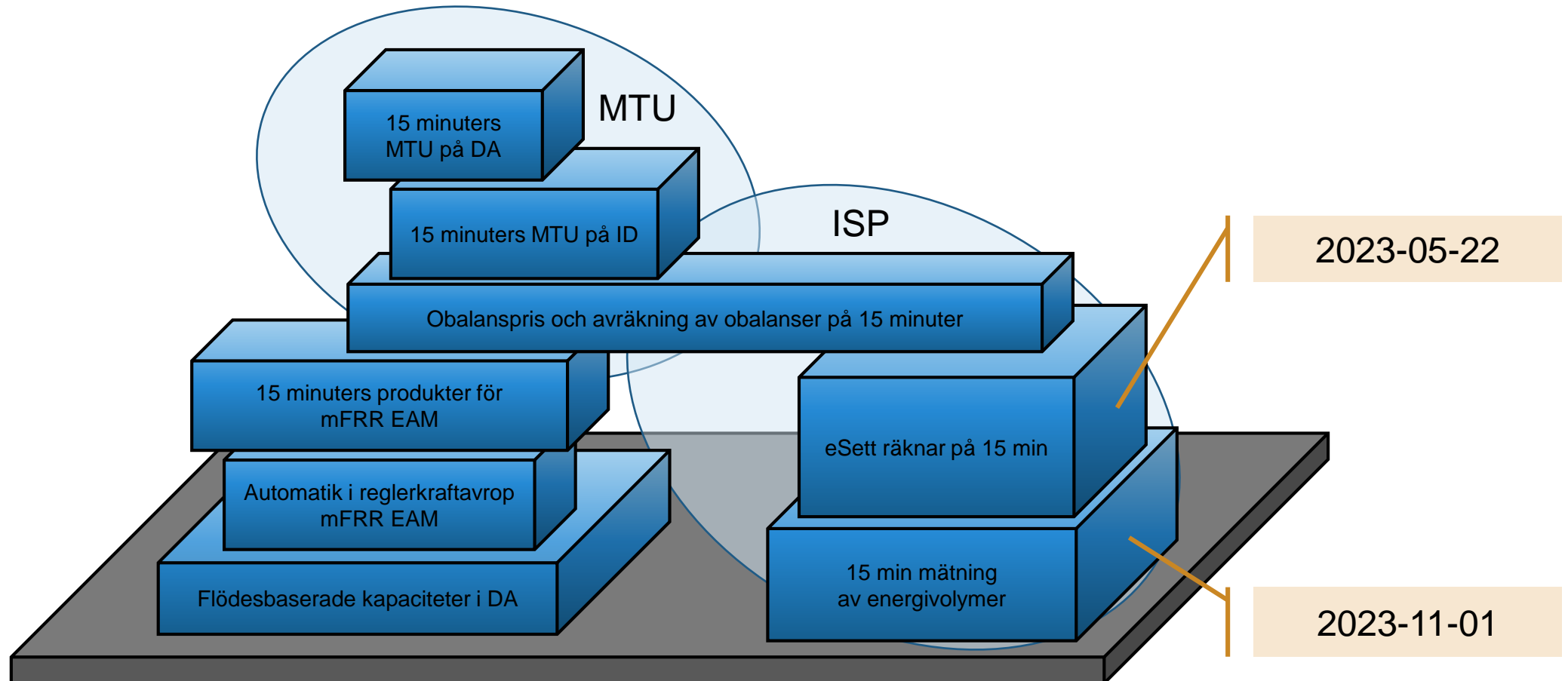
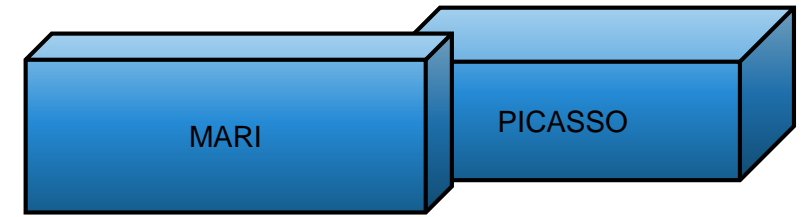
Tidplaner

NBM tidslinje

Ett urval leveranser ur Svenskt perspektiv

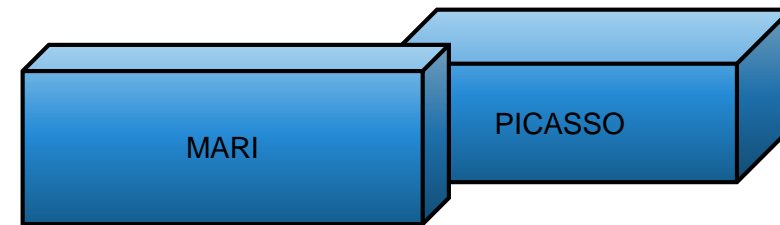

Relevanta delar i NBM

MTU Market Time Unit
ISP Imbalance Settlement Period
DA SDAC Singel Day Ahead Coupling
ID SIDC Single Intraday Coupling
mFRR EAM Manuel Frequency Restoration Reserves Energy Activation Market

Relevanta delar i NBM

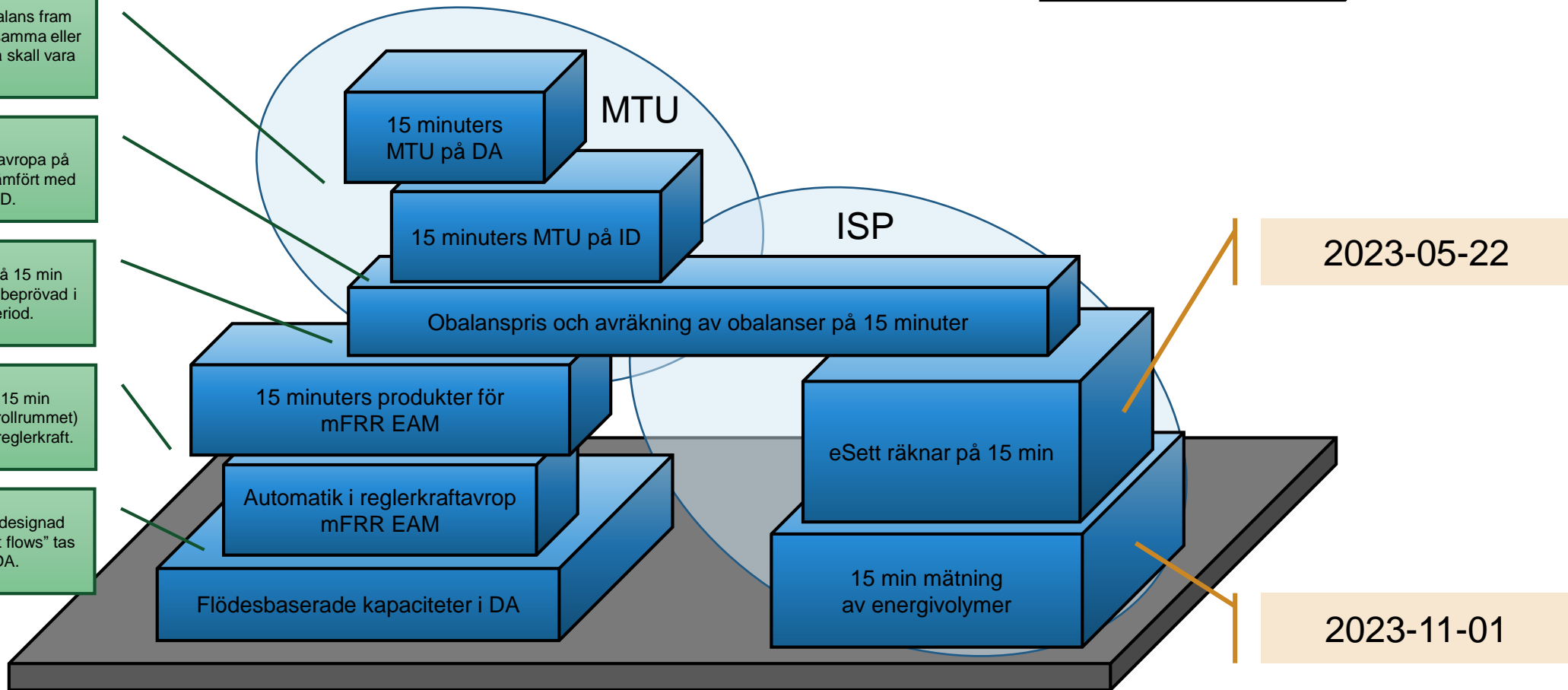
Aktörer skall handla sig i balans fram till ID stänger. ID måste ha samma eller en kortare MTU för att detta skall vara möjligt.

Det måste finnas balanseringsprodukter att avropa på samma eller kortare MTU jämfört med handel på DA och ID.

För att sätta obalanspris på 15 min krävs att automatiken är väl beprövad i skarp drift under en period.

För att klara att hantera 15 min perioder i balansering (kontrollrummet) krävs automatik i avrop av reglerkraft.

Mjukvaran mFRR EAM är designad med förutsättning att "transit flows" tas om hand av FB på DA.

- MTU Market Time Unit
- ISP Imbalance Settlement Period
- DA SDAC Singel Day Ahead Coupling
- ID SIDC Single Intraday Coupling
- mFRR EAM Manuel Frequency Restoration Reserves Energy Activation Market

Information från eSett

Diana Welander

15 min upplösning

Vad händer runt den 22.5.2023?

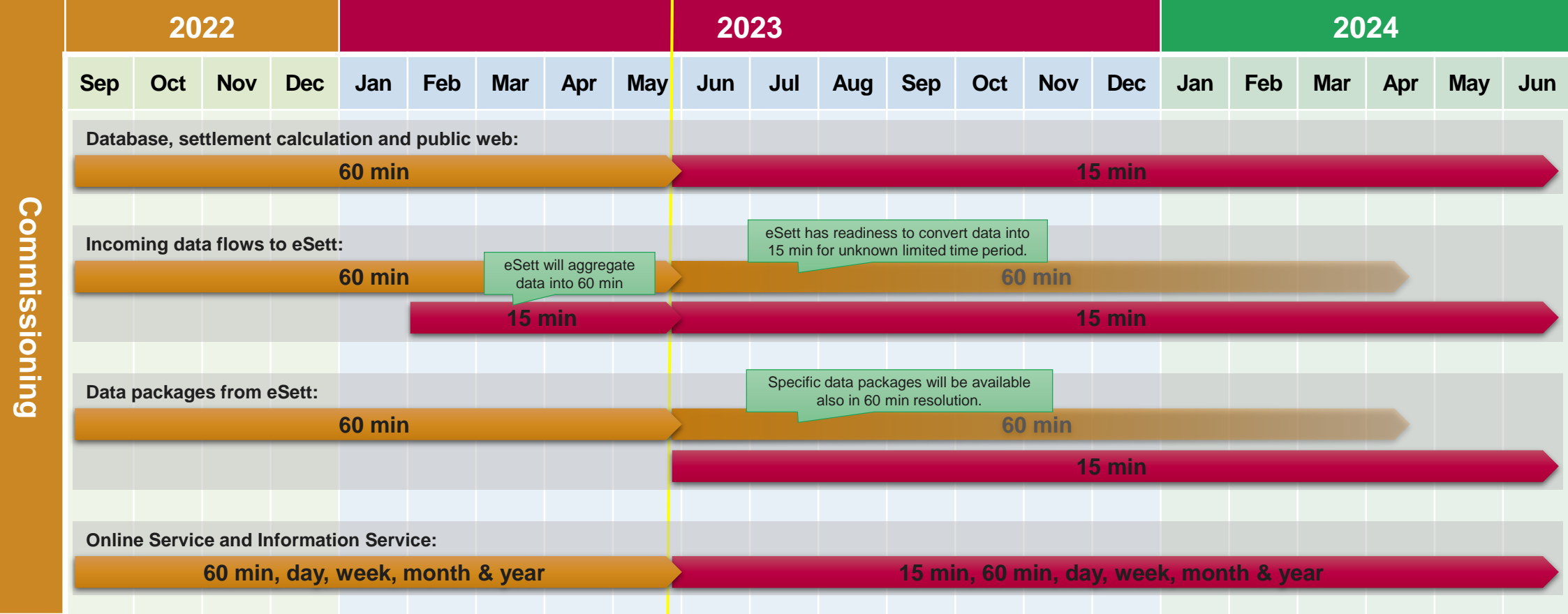
eSett Oy

Diana Welander | 28.3.2023

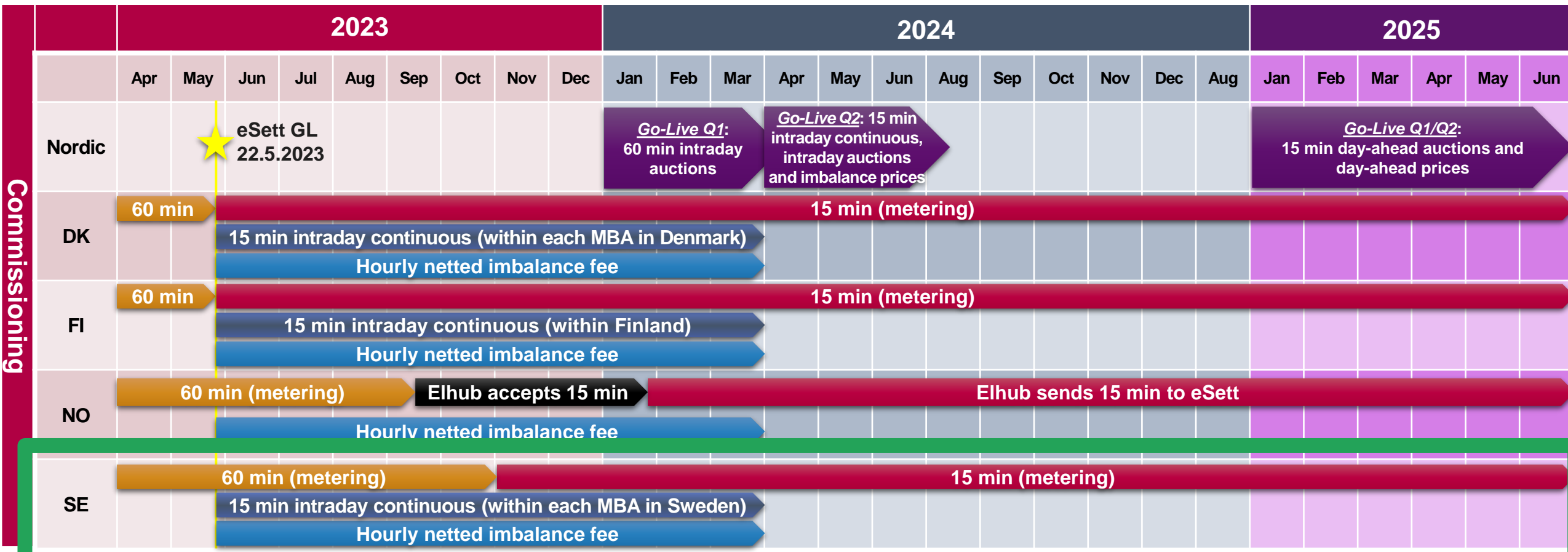

15 min tidtabell – eSetts system

Go-live
22.5.2023

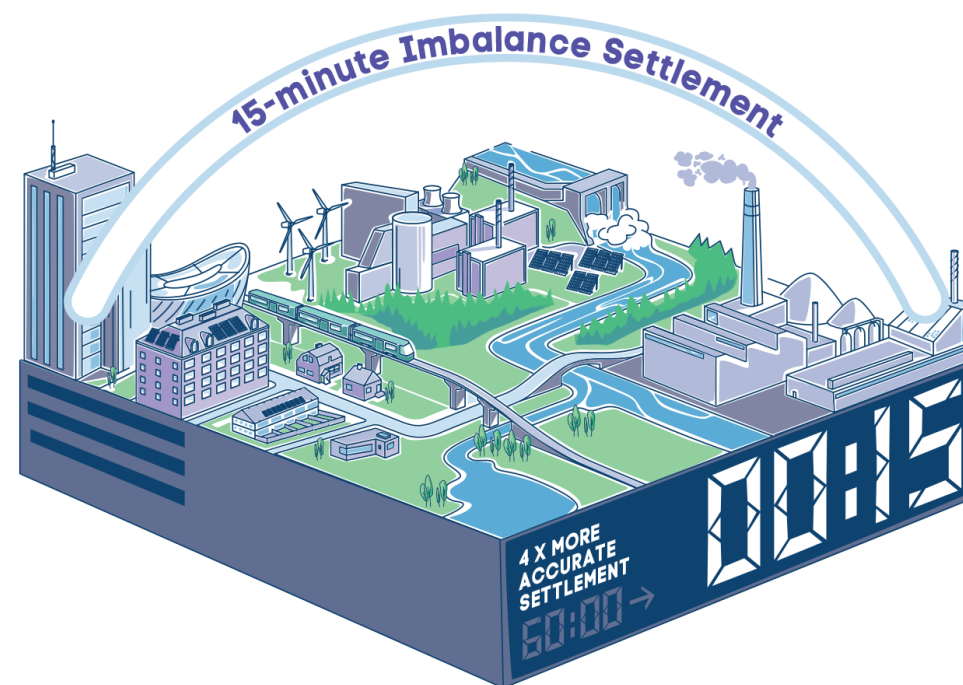
15 min tidtabell – Nordiska och Nationella tisdlinjer*

*) Check latest updates on timings and details from local TSOs or from NBM project.

Vad händer den 22.5.2023?

- eSetts system och beräkningar växlar till 15 min
- eSett kan fortfarande ta emot data i 60 min upplösning (i enlighet med nationella regler)
 - > eSett konverterar data till 15 min upplösning
- Finansiellt förändras ingenting för BRPn vid denna tidpunkt:
 - > *Obalanspriset* är detsamma för varje 15 min ISP inom timmen
 - Ändras först då 15 min priser tas i bruk, uppskattningsvis i Q2/2024
 - > *Obalansavgiften* tillämpas per obalanser som har stämts av för varje timme
 - > Se exempel i [Commissioning plan](#)
- Utgående data är *huvudsakligen* i 15 min, men det mesta av data kan fortfarande tas emot och ses även på timnivå.
 - > Se en lista på 60 min datapaket i vår [Commissioning plan](#)
- Rapportering av Bilateral handel i Sverige skall fortsätta i timupplösning fram till tillämpningen av 15 min ISP i Sverige den 1.11.2023

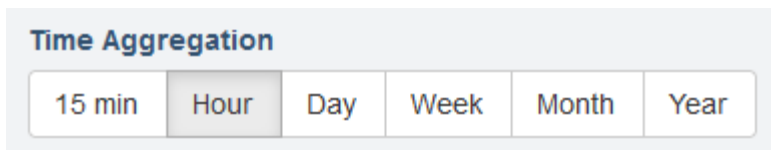

Datapaket tillgängliga i 60 min upplösning efter 22.5.2023

Data package	Frequency/Event	Period	Available
Bilateral trades	Daily	D-14 to D-1	BRP
Imbalance per BRP per MBA (Volume and Amount)	Daily	D-14 to D-1	BRP
Imbalance prices per Market Balance Area (MBA)	Daily	D-14 to D-1	BRP
MGA Imbalances	Daily	D-14 to D-1	BRP & DSO
Primary/Secondary/Tertiary Reserves (own DP per type)	Daily	D-14 to D-1	BRP & BSP
Production per production unit (PU)	Daily	D-14 to D-1	BRP & DSO
Production plan per BRP and RO	Daily	D-14 to D-1	BRP
PX Trades (own DP per type)	Daily	D-14 to D-1	BRP
REs' consumption data per type and MGA	Daily	D-14 to D-1	BRP & DSO
REs' Merged Production Data per Type and MGA	Daily	D-14 to D-1	BRP & DSO
Metering Grid Area (MGA) losses per MGA	Daily	D-14 to D-1	DSO
MGA Exchanges	Daily	D-14 to D-1	DSO
MGA Exchange Intermediate Confirmation Report	After MGXI update	Same as MGXI	DSO
MGA Exchange Final Confirmation Report	Final calculation	D-13 to D-13	DSO
MGA Imbalance - Preliminary Results	Preliminary calculation	D-12 to D-1	DSO
MGA Imbalance - Final Results	Final calculation	D-13 to D-13	DSO

Online Service efter den 22.5.2023

- Ny standardtid: 15 min
 - > Begränsad till 7 dagars data.
 - Längre perioder kan fortsättningsvis tas ut i Excel.
 - > 15 min upplösning visar ingenting före 22.05.2023.

- Input data på detaljnivå kommer synas i 15 min upplösning fr.o.m 22.05.2023.
- I visa fönster är det inte möjligt att välja ett tidsintervall som överlappat Go-live datumen.
 - > Till exempel: "Input Data - detailed" kan endast visa antinge timupplösningsdata eller 15 min data.

Hourly Status	Date	Interval	Own Quantity [MWh]	Counter Quantity [MWh]	Matched Quantity [MWh]	Matched Quantity Status
						Load previous day
Open	22.05.2023	00:00-00:15	4,150000	-4,200000	4,150000	Corrected
1 h 53 m to 3rd GC	22.05.2023	00:15-00:30	3,900000	-3,900000	3,900000	Matched
	22.05.2023	00:30-00:45	3,800000	-3,800000	3,800000	Matched
	22.05.2023	00:45-01:00	3,700000	-3,700000	3,700000	Matched
	22.05.2023	01:00-01:15	3,800000	-3,800000	3,800000	Matched
	22.05.2023	01:15-01:30	4,560000	-4,500000	4,500000	Corrected
	22.05.2023	01:30-01:45	5,000000	-5,000000	5,000000	Matched
	22.05.2023	01:45-02:00	5,300000	-5,300000	5,300000	Matched
	22.05.2023	02:00-02:15	5,300000	-5,300000	5,300000	Matched
	22.05.2023	02:15-02:30	5,500000	-5,500000	5,500000	Matched

> Input Data exempel i 15 min upplösning.

Rapporteringen runt Go-Live

Data Rapportering – Konvertering för inkommande data

> Det finns två olika typer av konvertering i eSett:

1. Aggregering av 15 min data till 60 min data före go-live.

2. Konvertering av 60 min data till 15 min data efter go-live.

> Kan resultera i mindre avrundningsfel – eSett använder 6 decimaler för MWh och 3 decimaler för kWh.

Time		Conversion 1 before GL [MWh]	
Hours & minutes	Input	Converted	
00:00-00:15	2,3	8,9	
00:15-00:30	2,2		
00:30-00:45	2,2		
00:45-01:00	2,2		
01:00-01:15	2,2	9,6	
01:15-01:30	2,3		
01:30-01:45	2,4		
01:45-02:00	2,7		
02:00-02:15	2,8	11,7	
02:15-02:30	3,0		
02:30-02:45	3,0		
02:45-03:00	2,9		

Conversion 2 after GL [kWh]	
Input	Converted
11,288	2,822
	2,822
	2,822
	2,822
12,030	3,008*
	3,008*
	3,008*
	3,008*
10,699	2,675*
	2,675*
	2,675*
	2,675*

* Rounded value

Begränsningar i rapporteringen runt go-live 22.5.2023

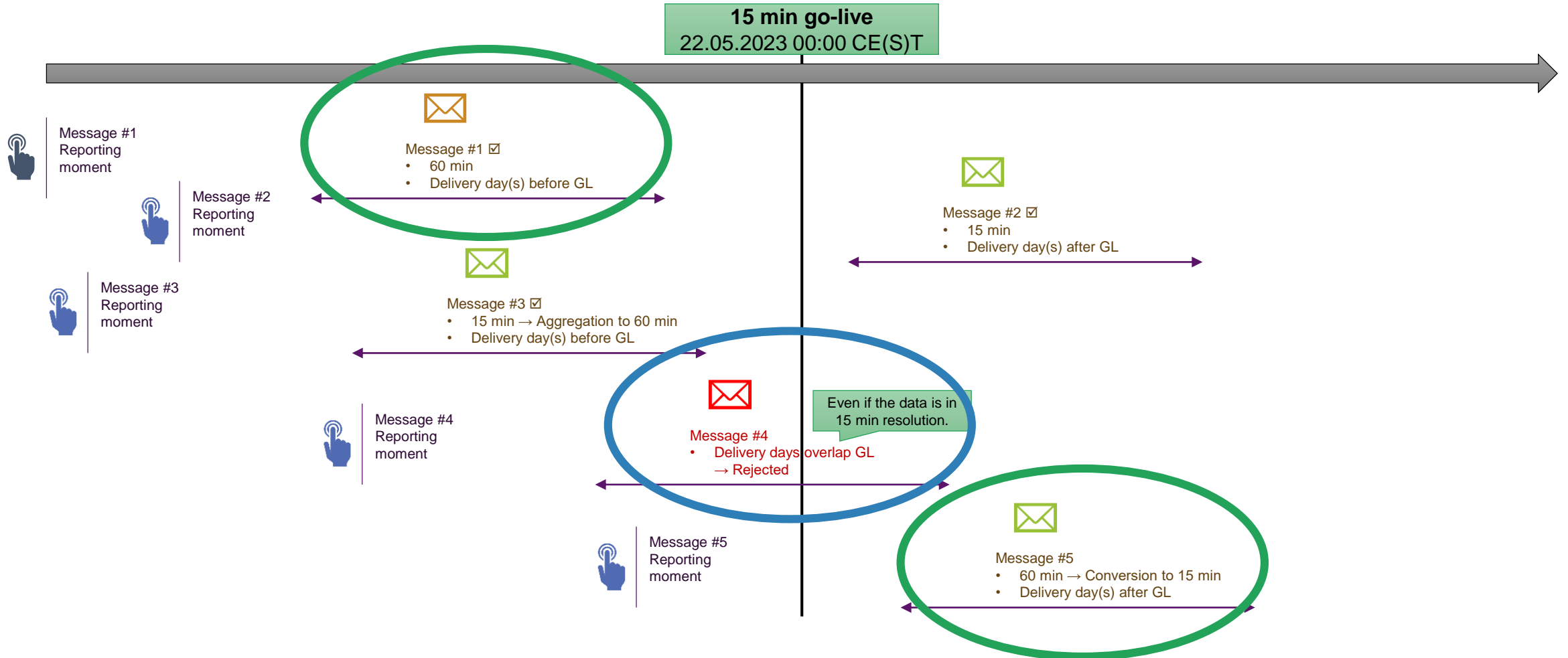
- Filen för inkommande meddelanden kan inte innehålla data som överlappar starttiden 22.05.2023 00:00 **per nationell tidszon**.
 - > Rapportering för en period mellan 21.-22.05.2023 är inte möjlig.
 - > Detta gäller även för filer som rapporteras i 15 min upplösning, även om rapportering på 15 min är aktiverad redan innan start.
 - > Aktörer i Finland och Sverige som rapporterar data i EEST eller SNT kan dela sin rapportering i sin egen tidszon(00:00 EEST/SNT) dvs det finns inget behov av att dela upp filen 01:00 EEST eller 23:00 SNT.
 - > Rapportering i CEST är även möjlig i Finland och Sverige.
- Utgående datapaket delas in i två filer för perioden före och efter 22.05.2023 00:00 **CEST**.
- En meddelandefil kan endast innehålla tidsserier i antingen 15 min eller timupplösning.

Time (CEST)		Reporting time zone:			
		CEST	EEST	SNT	
20.5.2023	00:00	60 min (or 15 min) reporting	60 min (or 15 min) reporting	60 min (or 15 min) reporting	
	...				
	24:00				
21.5.2023	00:00	60 min (or 15 min) reporting	60 min (or 15 min) reporting	60 min (or 15 min) reporting	
	...				
	23:00				
	23-24				
22.5.2023	00-01	15 min (or 60 min) reporting	15 min (or 60 min) reporting	15 min (or 60 min) reporting	- = Accepted file split per reporting time zone.
	01:00				
	...				
	24:00				
23.5.2023	00:00	15 min (or 60 min) reporting	15 min (or 60 min) reporting	15 min (or 60 min) reporting	
	...				
	24:00				

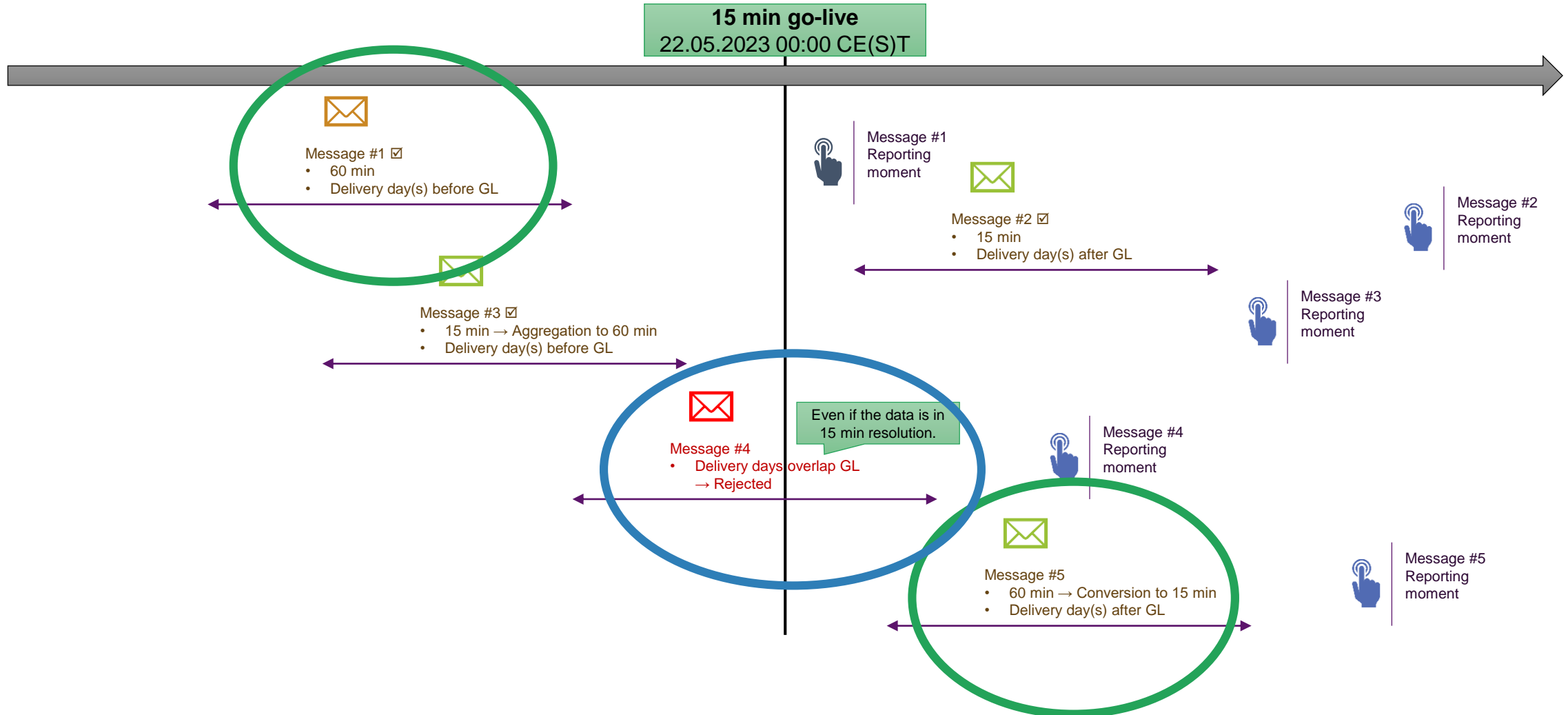
15 min data aggregerad till 60 min för den sista timmen.

60 min data delad i 15 min för den första timmen.

BRP: Rapporteringen till eSett före GL – Bilateral handel

DSO: Rapporteringen till eSett efter GL – Mätdata

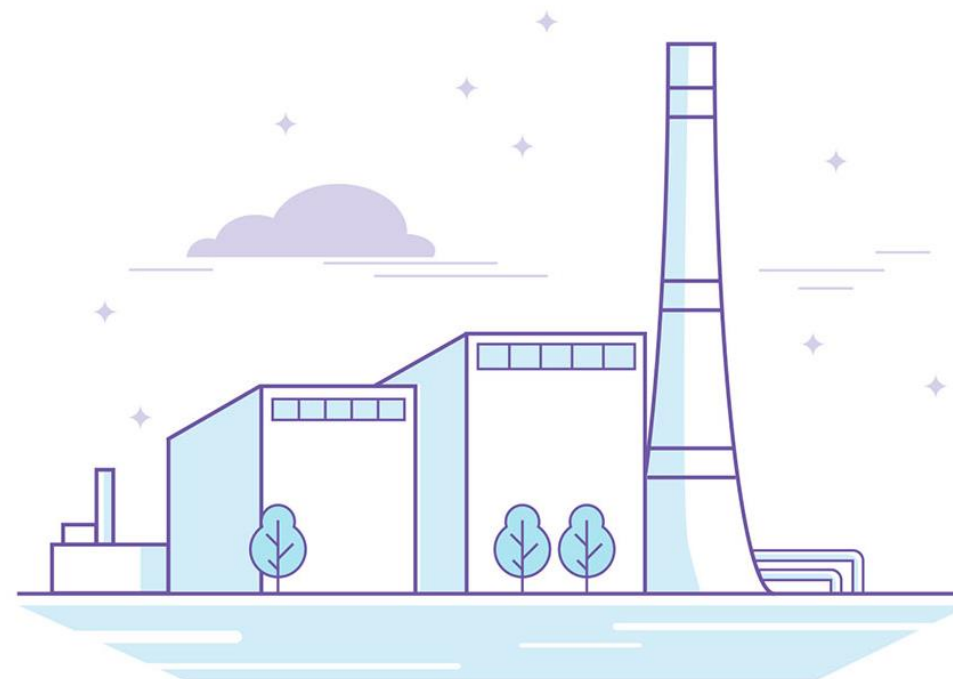

Mer information och testmöjligheter

Testning med marknaden

- eSett erbjuder alla marknadsaktörer en möjlighet att testa 15 min upplösning i eSetts testmiljö.
- Vi rekommenderar att aktörerna testar månadsavräkningen och 15 min upplösning samtidigt i eSetts testmiljö under sommaren och september.
- Tidtabell:
 - > Januari 2023: Officiell start
 - > 6.2.2023: 15-min ISP Go-live date i eSetts testmiljö
 - > Testmöjligheter ända fram till hösten 2023
- Kontakta eSetts kundservice ifall du vill testa 15 min upplösning
- [Länk till mer information och webinarinspelning](#)

Mer information om 15 min

← → ↻ 🏠 esett.com/projects/15-minute-settlement/

[Public data ↗](#) [Online service ↗](#)

ABOUT ▾

NEWSROOM ▾

CUSTOMERS ▾

PROJECTS ▲

HANDBOOK

CONTACT US

Balancing Service Provider Model

15-minute Settlement

New account model

Swedish settlement of balancing capacity

[Home](#) > [Projects](#)

15-minute Settlement

The Nordic Transmission System Operations have decided to switch from 1 hour to 15 minutes imbalance settlement period.

The go-live date for the 15-minute imbalance settlement period (ISP) will be on Monday May 22, 2023 at 00.00 CET, at the beginning of an imbalance settlement period.

WE SETTLE, TOGETHER!

Edieluppdateringar inför 15 minuter

Jan Owe

Nu kan man testa mottagning av 15-min

- > På Edielportalen är det nu möjligt att testa mottagning av 15-minutersvärden från eSett
- > Fem systemtester och två aktörstester går att göra
- > Läs mer på www.ediel.se

Gällande

Gällande

Godkännandeverision-15min

NBS 02-2017, Bilateral handel

NBS 2015, Lansering

NBS jan 2021

Vad händer nu innan den 1 april?

- > Uppdaterad UTILTS-anvisning med exempel publiceras
 - > Ingen ny version av UTILTS
- > Uppdaterad PRODAT-anvisning publiceras
 - > Ingen ny version av PRODAT
 - > Men nya tidsserieprodukter för aggregerade serier och ny kod för mätmetod – kvart
- > Uppdaterad NBS-anvisning publiceras
- > Och uppdaterade liksom fler exempel – t.ex. kring mätarbyten

Under april–maj

– internt jobb på Svenska kraftnät

- > Testdata och testfall uppdateras inför ändringarna den 1 november
 - > Men läggs inte ut
- > Milstolpefunktion skapas som kommer visa hur långt aktörerna har kommit
 - > Har aktörerna inte börjat testa, börjat testa, är godkända?

Tester startar i sommar

- > Tester inför hösten blir möjliga i juni
 - > Nya aktörer kan fortfarande testa nuvarande lösningar
 - > Både systemtester och aktörstester kan göras
 - > En systemleverantör som redan gjort tester nu under våren behöver inte testa om gjorda tester
 - > Milstolpefunktionen görs klar
 - > I denna presentation har inte tagits hänsyn till uppdatering av ellagen från den 1 juni – dvs får den uppdateringen några konsekvenser?
-

Förlora sitt godkännande

- > För att säkerställa att alla gör sina tester kommer alla aktörer förlora sitt godkännande.
- > Det sker efter semestrarna, planen är nu vecka 35 (sista veckan i augusti)
- > Har man hunnit testa blir man åter ”grön”
 - > Och är man på gång, kommer Edielportalen ihåg de tester man har hunnit göra

Vad ska testas?

- > De PRODAT-meddelanden där fältet för mätmetod finns med kommer enligt nuvarande plan också testas (PRODAT Z03, Z04, Z06F, Z09F, Z10)
- > De UTILTS-meddelanden där kvartsvärden kommer skickas (UTILTS E66, E31, S01)
 - > Dvs meddelanden gällande månadsavräkningen behöver inte testas, om godkänd och inget systembyte görs av andra skäl
- > De NBS-meddelanden där kvartsvärden kommer skickas (E66, E31, A01, A07, A08, A12)

Annat som uppdateras inför 15 minuter

- > Dokumentation kring AI-listan uppdateras
 - > En ny kod kan användas för mätmetod och texten ses över
- > Elmarknadshandboken kommer komma i ny utgåva i oktober
 - > Se även nyheter från Elmarknadsutveckling
<https://www.energiforetagen.se/kc/plattformar/elmarknadsutveckling/Aktuellt/>

Speciellt om PRODAT

- > Alltså ingen ny version – men en ny kod för mätmetod (kod Z04 = kvartsmätt, 15 minuter)
- > Vilken mätmetod kommer gälla efter den 1 november? Är det fortfarande tim? Eller blir det kvart?
- > Skicka ett PRODAT Z06F i oktober eller ett PRODAT Z10 om det görs ett mätarbyte den 1 november och informera
 - > Mätmetod kan fortfarande vara tim, men tidsupplösning alltid ändå kvart (från 1 november)
- > Nya tidsserieprodukter skickas som säger i vilken aggregering anläggningen finns med från den 1 november – koderna blir dagens koder plus "Q". Nuvarande koder gäller inte längre efter den 1 november eftersom de pekar ut en tidsserieprodukt med timvärden.

Speciellt om NBS och UTILTS

- > Som i PRODAT-anvisningen är det en hel del textändringar – ”timme” > ”kvart”
 - > Men också att ”balansavräkning” eller ”timavräkning” blir ”dygnsavräkning”
 - > Och ”schablonavräkning” till ”månadsavräkning”
 - > NBS-anvisningen har inte uppdaterats sedan 2017 – den beskrev mycket om det som var nytt
 - > Exempelsamlingen förenklas
 - > För UTILTS noteras att eSett övertar månadsavräkningen från och med månaden november
 - > Division med fyra beskrivs – se till att inte lägga resten på någon av kvartarna
 - > Ett dividerat värdes status behålls efter divisionen
 - > Även rapporteringen till Cesarsystemet ändras – kvartsvärden även dit
-

Åter till maj

- > En Edielanvisning för övergången är publicerad sedan tidigare på www.ediel.se
- > Det viktiga är att dela upp värden för den 21–22 maj i två olika meddelanden vid rapporteringen till eSett
 - > Annars fortsätter rapporteringen som idag till och med oktober

Mer att göra i oktober

- > Skicka preliminära andelstal för november enligt nya regler – nämligen till eSett istället för till Svenska kraftnät
- > Kolla på milstolpen
- > Svenska kraftnät kommer svara på frågor och under hösten vid behov förtydliga anvisningarna

Övergången den 1 november

- > Blanda inte timvärden och kvartsvärden i samma meddelande
 - > Visserligen kan olika transaktioner i ett meddelande ha olika upplösning, men låt oss undvika detta
 - > Skicka inte värden från både före och från den 1 november i samma meddelande
 - > Detta eftersom energi från oktober fortfarande har timupplösning, medan energi från november har kvartsupplösning
 - > I november kommer fortfarande oktoberenergi skickas, de skickas som timvärden
-

Tim till kvart – kolla avtalen!

- > Kanske det uttryckligen står ”timvärden” i avtalet
- > Men efter den 1 november kommer det skickas kvartsvärden
- > Exempel: Ett ombud har ett avtal med en elanvändare om att ombudet ska förse elanvändaren med ”timvärden” och får idag timvärden från nätägaren
 - > Detta avtal behöver uppdateras eftersom i annat fall kommer rapporteringen upphöra från nätägaren till ombudet – nätägare skickar efter den 1 november inte längre timvärden, vare sig till ombud eller andra aktörer
 - > Detta i enlighet med information från Energimarknadsinspektionen
- > Detta kan antas vara något som vi kommer kunna läsa mer om via Elmarknadsutveckling

Om ni inte är godkända...

- > Det blir go-live ändå
- > Milstolpefunktionen kommer visa hur långt branschen har kommit
- > Viten kommer att bli aktuella för inte godkända
- > Men fokus i oktober/november är att få alla aktörer på banan
- > Här kan vi alla behöva hjälpa och tipsa varandra
- > Svenska kraftnät kommer att publicera förtydliganden
- > Följ information på www.ediel.se och på <https://www.svk.se/15minuter>

Frågor och inspel från deltagare

Frågor från Bixia

1. Kommer elnätsbolagen skicka PRODAT meddelanden till elhandlaren för denna omställning av mätmetod/tidsupplösning som ska ske 1 november? Eller förväntas elhandlare att ställa om dessa uppgifter själva med start 1 november utan inkommande PRODAT?
2. Om PRODAT ska skickas, när måste då elhandlarens system vara redo för att kunna ta emot dessa nya uppgifter i ett PRODAT? Alltså kommer elnätsbolagen kunna skicka PRODAT med den nya upplösningen redan innan 1 november (men med startdatum 1 november)?
3. Vet man när prissättningen/debitering från nordpool kommer baseras på kvartsvärden istället för timvärden?
4. Stämmer vår tolkning nedan av hur det kommer se ut from 1 november vad gäller avräkningsmetod/mätmetod och vilka värden som kommer skickas till elhandel vid respektive kombo?

Avräkningsmetod	Mätmetod	Värden som skickas från nätbolag till elhandel
Dygnsavräkning	Kvartsmätt	Enbart kvartsvärden
Dygnsavräkning	Timmätt	Enbart kvartsvärden (denna kombo får finnas tom 1 jan 2025)
Månadsavräkning	Månadsmätt	Månadsvärden och Enbart mätarställningar
Månadsavräkning	Kvartsmätt	Både kvartsvärden och mätarställningar
Månadsavräkning	Timmätt	Både kvartsvärden och mätarställningar (denna kombo får finnas tom 1 jan 2025)

Frågor från Vattenfall

1. Beskriv gärna planering för testning när, hur och för vilka är det ev. obligatoriskt?
2. Övergången sista oktober till första November, vad händer när? Speciellt kring själva övergången.
3. Uppdaterade PRODAT-anvisningar, t.ex. hur rapportering ska se ut, ska det skickas meddelande för alla som ska läggas om från tim till kvart?
4. Hur kommer det framgå att det är timmätt fast kvartsrapporterat?
5. Vilken information planeras till allmänheten och när?
6. Vilken påverkan får nya ellagen (1/6) på vårt projekt och när kommer mätföreskrifter/Edielanvisningar påverkas?

Fråga från Skellefteå Kraft

Hoppas på att få lite klarhet kring hur kommunikationen mellan BRP och TSO kommer förändras under ert webinarium i slutet av månaden.

När kan man inte längre sända BRP-planer per timme?

Frågor från E.ON

I samband med övergång till 15-minuters avräkning ska rapportering av andelstal samt förbrukningsprofiler göras direkt till eSett istället för som idag till SVK. Jag har några frågor kring detta:

1. Kommer datumet 1/11 vara ett avseendedatum, så prel avseende november som rapporteras i oktober samt slutliga avseende november som rapporteras i slutet av januari -24, eller är datumet för meddelanden så allt som skickas innan 1/11 går till SVK och allt efter går till eSett?

Svar: Avseendedatum. Prel för november sänds till eSett redan i oktober och slutliga för oktober sänds till SvK i december.

2. Hur ska de strukturförändringar som kan uppstå mellan de preliminära och slutliga anmälas? Exempel: De preliminära rapporteras senast den 24:e i månaden innan. Alltså kan nya strukturer uppstå efter den 24:e. Dessa upptäcks sedan inte förrän de slutliga andelstalen tas fram, vilket då innebär att de avser en ganska lång period bakåt i tiden.

Svar: Struktur anmäls till eSett både för prel och för slutliga. Händer något efter att prel är strukturerat/rapporterat så anmäls det på prel för kommande månad och sedan för slutliga för den månad det skulle kommit med.

3. För preliminära andelstal ska strukturer anmälas senast 3 dagar innan andelstalen skickas enligt dagens regler, dvs senast den 21:a. Hur ska vi hantera strukturer som kan uppstå mellan den 21:a och när andelstalen ska skickas, den 24:e?

Här skall vi ta fram rutiner tillsammans med eSett.

4. Är det fortfarande UTILTS som ska skickas, både för andelstal och för förbrukningsprofiler?

Svar: Ja

Länkar till bra information

Länkar till matnyttig information

> eSett

- > [15-minute Settlement | Imbalance Settlement Period | eSett](#)
- > Specifikt: [15 min ISP Commissioning Plan](#)

> Svenska kraftnät

- > <https://www.svk.se/15minuter>
- > [Ny nordisk balanseringsmodell \(NBM\) | Svenska kraftnät \(svk.se\)](#)
- > [Webbinarie 2022-12-13](#)

> Nordic Balancing Model

- > <https://nordicbalancingmodel.net/>

> Edielportalen

- > <https://www.ediel.se/Info/Projects>

> Mätförordningen

- > [Förordning \(1999:716\) om mätning, beräkning och rapportering av överförd el Svensk författningssamling 1999:1999:716 t.o.m. SFS 2022:588 – Riksdagen](#)
- > Ei sida om Ei's arbete

Ändring av handels- och avräkningsperiod från 60 till 15 minuter görs för att harmonisera elmarknaden till en enhetlig tidsperiod. Övergången är lagstadgad och berör alla elmarknadens aktörer. Norden samarbetar inom ramen för nordisk balanseringsmodell (Nordic Balancing Model, NBM)

Enligt EU-förordningen Balanshållning av el ska avräkningsperioden för obalanser vara 15 minuter. Syftet med övergången är att möjliggöra att hantera variationer i kraftsystemet som bland annat kommer från att vi får allt mer förnybar och oplanerbar elproduktion. Övergången från 60 till 15 minuter bidrar också till att aktörerna i högre grad kan medverka till balanshållningen i syfte att höja driftsäkerheten. Sverige och Norden har sedan 1996 handlat och avräknat elkraft på 60 minuter. I delar av Europa sker balanseringen redan med 15 minuters

länder har samma avräkningsperiod för obalanser är det till exempel möjligt att utbyta reglerkraft inom Europa via plattformarna MARI och PICASSO.

I Norden genomförs förändringen med en gemensam tidplan i flera steg under en period av några år. Förändringen berör mätning, handel, prissättning, beräkning av obalans- och balansavräkningen.

Företaget eSett som utför balansavräkning i Norden ändrar sina system den 22 maj 2023 med viss påverkan på hur rapportering

Avslutning och nästa steg

Nästa webinarium och kontaktuppgifter

- > Under planering
- > Kontakt
 - > SvkBalansering@svk.se